

Nu har altsaa denne Husmand en Ko, som i Handel og Vandel er halvtredie Hundrede Kroner værd. Men denne sagkyndige Kommission erklærer: Koen har kun kostet Manden 200 Kr. at opdrætte, det er altsaa Produktionsprisen, og den sammenholdt med, hvad Kød har kostet i Argentina, bevirker, at vi ansætter den Ko til 200 Kr.; det er fuld Erstatning. Kommissionen siger som saa: Det kommer ikke os ved, om Manden, naar han afstaar sin Ko og skal købe en anden, maa give halvtredie Hundrede Kroner for at faa en tilsvarende Ko; 200 Kr. er fuld Erstatning, for det har ikke kostet ham mere at opdrætte Koen.

Det er samme Betragtningmaade, Kommissionen har gjort gældende med Hensyn til Ekspropriationen af Rug, og den kan overføres baade paa Heste og paa Jord. En Villa, som er opført for 10 Aar siden og da kostede 15,000 Kr., skal f. Eks. eksproprieres. Nu er Jorden steget i Værdi, Arbejde og Materiale er dyrere, og nu er det ikke muligt for Ejeren at faa en lignende Villa uden at skulle give 20,000 Kr. for den. Men Ekspropriationskommissionen maa ud fra sine Teorier sige: Den staar ham i 15,000 Kr., det har han givet for at faa Villaen bygget, følgelig er den Sum fuld Erstatning. Hvis han vil bo paa tilsvarende Maade, naar denne Villa er taget fra ham, maa han ofre 20,000 Kr., men det bekymrer Kommissionen sig ikke om. Det er den Maade at forstaa Grundlovens Ord om fuld Erstatning paa, som de ude paa Landet vil protestere imod, og det kan man være vis paa, at de vil blive ved med. Jeg kan saa godt forstaa, at Socialdemokraterne er glade ved at faa en saadan Skik indført. Det er slet ikke at undre sig over, og at de tilsiger Regeringen deres varmeste Støtte paa den Vej, den er inde paa, er ogsaa ganske naturligt. Thi naar det en Gang kommer dertil, at Socialdemokratiet skal til at omforme Samfundet og overtage alle Produktionsmidler, kan det ske paa en af to Maader, enten ved at konfiskere eller ved at ekspropriere. Nu bliver Socialdemokraterne efterhaanden ret moderate, saa det at konfiskere bliver saadant noget brutalt noget; det er meget behageligere at sige: Vi eksproprierer og giver en Brøkdæl i Erstatning og lader det være fuld Erstatning. Det ser bedre ud, og saa kan man paaberaabe sig Fortilfælde under den radikale Venstregering. At Socialdemokraterne billiger saadant, er ikke saa mærkeligt, men at en

Landboorganisation og en radikal Venstregering kan lade sig bruge hertil, forekommer mig mere mærkeligt. Jeg vilde se det, før jeg troede det, at radikale Venstremænd vilde stemme imod en Ophevelse af denne Maksimalpris, men efter at det ærede Medlem fra Sønder Vinge (Rasmus Hansen) har talt, kan jeg forstaa, at de vil det. Det, der vil ske ved denne Afstemning, er jo faktisk, at man vil godkende Ekspropriationen til den Underpris, der er sat.

Nu skal man ikke fra nogen Side komme og sige, at Landboforeningernes Stilling til dette Spørgsmaal har været negativ. Hvis Regeringen havde villet følge den Anvisning, der i sin Tid fremkom fra Landboforeningerne om at foretage en Ligning af Brødkorn, Rug og Hvede paa alle Landbrug i Landet, havde man haft noget sikkert at holde sig til. Det er noget, som Befolkningen er kendt med, at der foretages Ligninger paa Landbruget, det kunde udmærket have været praktiseret, og saa havde man vidst bestemt, hvad man havde at holde sig til; saa havde man vidst, hvad der var til Stede, hvad der vilde komme til Stede, og hvad det skulde suppleres med ved Indførsel for at man kunde være sikker paa, at der var nok. Naturligvis skulde der gives fuld Erstatning for, hvad der blev taget, og saa var der den gode Side ved denne Ordning, at Resten var til fri Raadighed for Landboerne. Paa denne Maade var man fri for alle Tvangsforanstaltninger, Forbudspolitikken o. s. v. Rugen vilde efter min Overbevisning, naar der ikke havde været Tale om Maksimalpris, være blevet fuldt saa billig, som den bliver nu, og den private Import vilde være gaaet uhindret hele Tiden, medens den nu Gang efter Gang er blevet hindret og standset af Maksimalpris og Talen om Maksimalpris. Nu vil det komme til at gaa saaledes, lader det til, at Rugen ikke kommer frem, men skal eksproprieres hos de enkelte Landmænd. Det bliver ikke nogen billig Historie. Det bliver næsten en artig Historie. Der skal sendes Politimestre ud, som skal køre 2—3—4 Mil for at ekspropriere nogle Tønder Rug. Det bliver ikke billigt, det bliver en mærkelig Forestilling, men det gør man, fordi man trodser Befolkningen, man træder dens grundlovmæssige Opfattelse ned, men det bliver den ærgerrig over, og det vil den protestere imod, og derfor gaar det saaledes, som det gaar.

Der er efter min Opfattelse taget mær-